

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Volja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Kakošne naj bodo naše posojilnice?

Največ si Slovenci s tem pridobimo, da snujemo društva in zadruge, čitalnice in posojilnice, kmetijska društva in gospodarske zadruge, obrtna, literarna, politična, pevska društva itd. Pri snovanju društev pa se je treba posebno na to ozirati, da se snovatelji ravnaajo po dobrih načelih, po kaži-potih, katere je že izkušnja potrdila. Osobito velja ta nauk pri snovanju denarnih zadrug, kakoršne so n. pr. naše posojilnice. Ker se število slovenskih posojilnic skoro od dne do dne množi, ker se skoro vsako leto število teh naših denarnih zavodov za kacic 10 pomnoži, in ker utegnemo Slovenci v teku 5 let morebiti že 100 posojilnic imeti; zavoljo tega menimo, da storimo le svojo domoljubno dožnost, ako izpregovorimo besedo o načelih, po katerih naj bi se Slovenci pri ustanovitvi novih posojilnic ravnali. Nemci imajo v tem obziru dva sistema: Schulze-Delitsch in Raiffeisen. V novjšem času priporočajo za kmetijske razmere le nazore Raiffeisenove, rekoč, da načela Schulze-ja ugajajo le za mestne razmere. V Nemcih v Avstriji podpirajo deželni zbori in odbori snovanje novih posojilnic po Raiffeisen-ovem načrtu, osobito oni v Dolenji in Gorenji Avstriji in na Štajerskem. V Slovencih ni služil nijeden omenjenih sistemov za podlago, ko so začeli snovati posojilnice, ozirali namreč so se nekoliko na češke podložnice in po tem po svoje in ozirom na svoje potrebe snovali pravila slovenskim denarnim zavodom. Pri tem so se nekatere posojilnice boljše nagibale na nazore Schulze-Delitscha, osobito starejše posojilnice

(Ljutomer, Metlika, sv. Jakob v Rožni dolini, Vrhnika), druge mlajše pa na nazore Raiffeisen, posebno nekatere na Koroškem. Največ posojilnic je pa šlo svojo lastno, srednjo pot. V teku let so se nazori o bistvu, potrebi in nalogi posojilnic zelo razbistrili in prišlo je na dan tudi več zakonov, na katere se deloma morajo posojilnice opirati, deloma se jim to le svetuje. V teku let je tudi izkušnja že mnogo naučila tiste može, kateri se s tem predmetom bavijo. Zato so prišli z nami vred do prepričanja, da bi se sledeči principi imeli v poštev jemati, kedar se nova posojilnica snuje:

1.) Sleherni sodnijski kraj potrebuje posojilnice, če tudi že ima katero hranilnico, okrajno ali mestno.

2.) Sedež posojilnice naj bode, ako je le mogoče, na sedeži okrajnega sodišča in davkarje. Ako se domoljubi v tem kraju ne lotijo tega dela, naj se osnuje posojilnica vsaj v bližini okrajnega mesta; kajti posojilnica mora v lastnem interesu imeti občevanje s sodiščem, osobjem z zemljiškimi knjigami.

3.) Le v velikih sodnijskih krajih utegne tudi več posojilnic plodonosno delovati: v malih sodnijskih okrajih zadostuje običajno en sam denarni zavod te vrste.

4.) Ena sama župnija ali celó ena sama občina je navadno premali obseg za posojilnico.

5.) Vpeljejo naj se le denarne zadruge z neomejeno zavezo.

6.) Deleži naj ne segajo čez 25 goldinarjev.

7.) Posojila naj se dajejo le zadružnikom.

8.) Rabijo naj se le zadolžnice; menice naj se izključijo.

9.) Med obrestno stopinjo hranilnih vlog in med ono posojil naj ne bode čez $1\frac{1}{2}\%$ razlike (pa tudi manjše razlike ne priporočujemo).

10.) Čisti dobiček naj se prideva vsako leto ves in popolnoma k združnemu zakladu, do katerega posamezni udje nimajo nikakoršne pravice.

K tem poglavitnim načelom bi dodali še to, da se od deležev ne bi dajala nikakoršna delnina, niti obresti. Ako bi se posojilnice po teh načelih ravnale, koristile bi same sebi in ljudstvu v okraji neizmerno veliko. Po teh načelih osnovane posojilnice dobé pravico, da se smejo le nizki, (po I. stop.) in to enojni kolek rabiti pri zadolžnicah, če tudi so na njej poroki. Posojilnica, katera se ravna po teh načelih, ne bode po sedanjih zakonih nič davka dobila; ker ne bode v njenem računu nobenega števila, ki bi se mogel obdačiti. Seveda mora stroške za pisarnico, za uradovanje poprej med neproduktivne izdatke vracuniti, predno izkaže čist dobiček. Po teh nazorih, opirajočih se na postavbo z dne 1. junija 1889, je že nekaj posojilnic osnovanih in mi jih z izkušnje in študije (n. pr. iz navoda štajerskega deželnega odbora o onih posojilnicah, katere hoče on pospeševati) toplo priporočamo vsem domoljubom, kateri se pečajo ali se bodo pečali z osnovanjem in uredbo novih slovenskih posojilnic. Poglavitna naloga posojilnic je namreč posojevanje; toda ceno posojevanje; obresti torej ne smejo previsoke biti (5% , $5\frac{1}{2}\%$ ali k večjemu 6%) in tudi drugi stroški ne. Posojevanje na posestva je navadno predrago; to naj posojilnice praviloma hranilnicam pripusté; le izjemoma naj posojilnice denar tudi na hipoteke dajejo. Ker

LISTEK.

Spomini iz Hercegovine.

I.
Buna.

Med močarno dolino Bregave-reke, sedem kilometrov vzhodno od Metkovića in bistrim pritokom Neretve, Buna, ki se deset kilometrov južno od Mostara izliva v starodavni Tilurij ali Ip, razprostira se bregovita višina, čez katero se na trideset kilometrov dolžine, vije pot iz Metkovića proti Mostaru.

Po tem potu sem se vozil v jasni noči poletni (1. do 2. julija) 1879. l.

Zemljišče ob potu podobno je Krasu, kar se tiče neplodnosti in krševitosti. Med ostrokotnim, po dežji izpranim kamenjem, ki gosto štrli iznad vborne zemlje, zeleni enako vborno hrastovo grmičje, ki se le tu in tam narase toliko, da se približuje podobi malega drevesa. Med tim se šopiri brinje, po nekih krajih nahajajo se njive in vinogradi.

In vender je nekaj bila ta planota z goščavami pokrita. To nam znači ime Dubrava. Znači nam pa tudi velikansko, nad zemljo podsekano štorovje, koje še nekje nahajamo, da so nekaj košati hrasti senčili Dubravo, ko še niso nemile sekire nekega samohotnega, povsodi plenečega ljudstva oropale pogorje zelene krasote. In potem

je zimsko deževje izpiralo lahko prst, ustje Neretvino se je zasulo, morska luka, ki je segala baš do Metkovića, spremenila se je v močvár, po kateri se leno vije mogočna reka. —

Ko se je zdanilo, prišli smo na vzhodni kraj planote. Lepa cesta, narejena po lovcih 19. (takrat ljubljanskega) bataljona, spušča se med pečinami in vinogradi navzdol. Solnce je še za gorami. Pred sabó zazrem lepo dolinico, po kojoj se vidijo nekoji vodotoki, njive, vinogradi, posamne hiše in male vasí. Na severo-vzhodu se vspenjajo ogromne planine, še zdaj s snegom pokrite, in proti vshodu se vzdiguje strmo predgorje veličastnega Veleža.

Skoró dospeljemo v dolino do starega mosta na bistri Buni. Pri dveh razdrapanih kožurah (ena, na desnej strani ceste, bila je han) vstavi se poštni voz, kajti tu je za zdaj konec mojega potovanja. Izkrcam se in pred han dam položiti prtljago. Potem si ogledam kraj, v katerem mi bode nekoliko časa živeti. Vse še spi; le pri mostu stopa kranjski fant čvrstih korakov kot straža sem ter tja in radovedno gleda na novo došlega, češ, bode-li ta pri nas ostal? —

Pristopim k njemu in prašam ga nekaterih za mene važnih rečij. Kako se mu je lice razvedrilo, ko čuje, da ga ogovorim gladko v materinščini! — Vse mi natanjko pové, kar mi je treba vedeti, in kar čudil se je, da je rano jutro prineslo Slovenca v te kraje! —

To jutro izvedel sem tudi zgodovino teh krajev v zadnjih časih. Paša Mostarski stanoval je najraje v Buni, kjer je na produ bistre reke, nedaleko od onega kraja, kjer se izteka v Neretvo, imel svoj konak. Bil je jako priljubljen gospodar. Okolo svojega konaka posadil si je oljike, nagradil je vrtove, koje je v suši poletnej dal namakat po raznih jarkih, napajanih po velikem kolesu, ki je zajemalo vodo iz reke. Ne daleko od konaka stala je stara džamija, in v okrogu daljnega obzidja dal je staviti novo mošejo — katero so mu, ravno ko je gotova bila, zapalili neprijatelji. Po celi okolici nagradil je vinograde, katerih sledi se še povsodi nahajajo, celó bombaž (drevesno volno) je nasadil na Bunici; — in še zdaj so se vidle nekatere teh rastlin po njivah.

Sploh je mnogo uredil za poboljšanje zemljišča, vrtnarije in poljedelstva — in ker je bil dobra duša, čislali so ga vsi. Tako mi je pripovedal neki Turčin, ki sem ga ob Buni srečal tistega jutra. — Ali nekega dne pride g. Nevesinja velika turška vojska, ki se nabori pri Blagaji, pol ure hoda od Bune. Načelnik se prikloni paši s svojimi poročniki. Bili so dobro vsprejeti. Po obedu pašo povabijo, naj si ogleda tabor, in tako ga izvabijo iz konaka. Ko pridejo do starega bunskega mosta, ga pa primejo, zvežejo in na konja privezanega povlečejo čez most, kjer mu odsekajo glavo. Bil je na sumnji, da će osloboditi svoj „pašaluk“ mostarski — in zato so ga ubili.

posojilnice navadno poleg deležev tudi pristopnino pobirajo, pride prvo posojilo dolžniku precej visoko, zlasti ako bi se še za pisarniške (upravne) stroške pobiralo. To slednje odsvetujemo, ako je razlika v obrestni stopinji že 1½%. Ako je obrestna razlika le 1%, kar je sicer navadno premalo, naj se pobira še toliko za pisarniške stroške, da ti ne znašajo več kakor ½% posojila. Ako se takó ravna, in ako se rabi še menični kolek pri zadolžnicah, potem ne bode stranko posojilo preveč stalo. Če pa posojilnica ne sme rabiti meničnega koleka, pridejo pa na zadolžnico celó dvojni navadni koleki (po II. škali). Zakaj naj se od deležev ne dajejo delnine ali obresti? Če se delnina ali obresti vpeljejo, narasejo sčasoma te obresti (delnina) tako visoko, da se bode radi teh obresti posojilnici davek naložil. Vsi udje posojilnice postanejo itak prej ali slej dolžniki pri posojilnici. Če ne dobé od deležev, ki naj bodo majhni, n. pr. 1 gl. 2, 3, 4, 5 ali 10 gl. obrest, kaj zato? Naj se jim pa obresti pri posojilih znižajo, pa so odškodovani. Sicer pa navetujemo, da posojilnica odškoduje po mogočnosti in po zasluženi tiste upravnike pri zavodu, kateri pač delajo; kajti tudi pri posojilnici je od dela in navadno le od dela odvisen dobiček in zaslužek. Mi se v tej točki torej ne vjemamo popolnoma z Raiffeisenom, ki predlaga, da je plačana ena sama oseba, namreč računar. Mi se marveč držimo načela, da je vsak delavec plačila vreden.

„Rudeči križ“.

Slovinci kazali so z dejanji vedno in povsod, da njih ljubezen do domovine ni samo na jeziku; kazali na bojnem polju, da to kar izustjajo doma, storijo v resnici, kadar jih kliče dolžnost k temu. V mirnem času človek pač nima prilike, da bi z lastnimi očmi gledal gorje, katero napravlja vojska, ko se strastno sprime sila proti sili. A če pomislimo le površno, kako bode izgledalo bojevanje z dosedanjimi vojskinimi pripravami, pretresti mora pač vsakega mrzaz pred to slika. V prejšnjih časih postavljali se niso vojaki nikdar v tolikšnem številu v boj, kakor se bode to zgodilo sedaj, če bi nastala vojska. In v prvem sprejetju imamo lahko tisoče, da stotisoče ranjencev. Zato je res hvalevredno delo društva „Rudečega križa“, da skrbi, da bomo pripravljene v vsakem oziru.

To društvo ima povsod po vsi Avstiji podružnice in taka podružnica je tudi za celjsko okolico. Ta podružnica razpošilja sedaj sledečo okrožnico:

P. t. gospodom občinskim predstojnikom sodnijskih okrajev Konjice in Šmarje.

V občje je znano, kako strašni so nasledki vojske, posebno ako je v dotični državi občna vojaška dolžnost, kakor v Avstriji.

Ne trpe neizrečeno ranjeni vojaki in potrebujejo hitre zdravniške pomoči, oskrbe pokrepčila; trpe tudi žene in otroci bojujočih se vojakov, zapuščeni od svojih hraniteljev, bitko potrebo.

Akoravno državna vlada s poklicanimi vojaškimi zdravniki in sanitetnimi oddelki na jedni strani, potem ustanavljanjem zalog za preskrbo invalidov z vojaško pristojbino, zeló olajšuje bedo vojskino, vendar ne dosežajo njene moči, da bi povsodi pomagala.

Zasebna dobrotljivost je tedaj v tem slučaju neobhodno potrebna in mora že ob miru začeti svoje delovanje, da more kaj storiti mej vojsko.

Društva „Rudečega križa“ so prevzela to, da pripravljajo potrebna sredstva za pomoč v resnem slučaju.

Za Štajersko se nahaja v Gradci glavno društvo: „Patrijotično deželno in žensko pomožno društvo“ kot središčni zavod, poleg njega je pa še v deželi 28 podružnic, mej temi za okolišče celjskega okrajnega glavarstva podružnica okolice celjske za sodnijske okraje: Celje Laško, Vranksko, Gornjigrad in Šmarje in ona v Konjicah za ta sodnijski okraj.

Glavna naloga teh društev je ob miru pridobivati si udov in z njihovimi letnimi doneski pripraviti si polagoma sredstev za podporo v vojski.

Podružnica v okrajnem glavarstvu Celje mora najprej podpirati vojake in njih rodbine iz tega okolišča v slučaju vojne.

Največ uzroka imajo tedaj prebivalci tega okraja pristopiti eni obeh podružnic, kot udje. Posebno pa velja to za občine, občinske zastope same; ravno za te je posebno častno, da na ta način pomagajo, to je, s plačevanjem nezatnega doneska 2 gold. lajšati v slučaju vojske bedo svojcev. Občine (okolišča) sodnijskih okrajev Gornjigrad, Vranksko, Celje in Laško, so ustno že naznanile pri c. kr. okrajnemu glavarstvu svoj pristop drugi podružnici, okolice celjske, kot udje po gospodih občinskih predstojnikih in temu se tam potem najtopleje zahvaljujemo.

Na korist dobri stvari je pa, da pristopijo vse občine in sicer eno sodnijskega okraja Konjice tamošnji podružnici, ostale okolici celjski.

Obračamo se tedaj na gospoda občinskega predstojnika s povabilom, da prijavi v prihodnji odborovi seji občinskega zastopa svoj že po občinskem predstojniku prijavljeni pristop, da pristopi k podružnici v Konjicah ali pa podružnici okolice celjske z letnim doneskom najmanj 2 gl. V olajšavo pošiljamo za to prirejen sejni zapisnik, v kateri se vpiše le čas in visokost letnega doneska.

Izpolnjeni in po vseh navzočih odbornikih podpisani zapisnik, naj mam gospod občinski predstojnik najdalje do 26. februarja vpošlje.

Zaupajoč na vedno kazano domovinsko ljubezen in dobrosrčnost svojih rojakov ter računajoč na previdno, točno ravnanje gospodov občinskih predstojnikov, slavnih odborov, zagotovo pričakujemo, da ne bode nobena občina opustila izpolniti te prošnje in rada darovala mali znesek 2 gl. za svoje v vojski ranjene sine in njih rodbine.

Celje, 25. januarja 1894.

Odbor podružnice okolica Celje.

Mi ne dvomimo, da bodo povabljeni občine odzvale se želji podružnice. Saj, kdor se natančno pouči o namenu tega društva, gotovo rad pristopi in tako pokaže, da mu je do svojega bližnjega, ko bi ga zadela nesreča. Otrli pa bode morda s tem mnogo solz nedolžne dece in obupajoče matere, ko bi slučajno bil sklep Vsegamogočnega, da ostane mož ali oče na bojnem polju.

Celjske novice.

(Celjska pošta.) Iz neke odvetniške pisarne v Celju odposlalo se je pismo g. J. Č., posestniku na Klanacu pri Dobrni. Dasiravno je bilo na zavitku tiskano ime odpošiljavčeve, napisal je poštni uradnik: „welche Dobrna und letzte Post?“ in ob jednom poslal pismo v Klanac na Hrvatskem. Tam je ležalo pismo osem tednov in se potem pravilno poslalo na pošto Dobrno pri Celju. Dobrna je občno znan kraj, kateri ima tudi ravno isto ime na nemški katastralni mapi in na nemškem zemljevidu generalnega štaba. Ne da se torej misliti, da poštni uradnik res ni vedel za to postajo, ki je samo dve uri nad Celjem. To že zaradi tega ne moremo verjeti, ker mislimo, da se vsaj zahteva tudi znanje slovenskih imen pošt na južnem Štajerskem. Da se torej ne bodo delale slabe šale s slovenskimi napisi, treba bode par disciplinarnih preiskav.

(Gledališki vlak v Ljubljano.) Mesca febr. bode leto, odkar smo iz Celja priredili gledališki vlak k operi „Teharski plemiči“. Letos vzbuja slovensko gledališče v Ljubljani občno pozornost. Ker so že nekateri rodoljubi tudi letos v tej zadevi povpraševali, bilo bi želeto, da se oglašé oni, ki bi se tudi letos vdeležili tega izleta. V drugi polovici mesca februarja dalo bi se potem prirediti vse potrebno.

(Lokalne železnice na Štajerskem.) Deželni odbor je letos predložil o naših železnicah poročilo, ki bode deželo precej iznenadilo. Železnice naše namreč nič povoljno ne napredujejo. Savinjska železnica vrgla je l. 1893. za 32.133 gl. manje, kakor l. 1892. Celi čisti donesek znašal je samo 60 722 gl., tako, da je za to železnico porabljeni kapital prinašal samo 2,25% obresti. Ker so nekateri zasebniki osobito g. Daniel pl. Lapp, dobri stali 4% obresti, bojo morali za to

Celo imenje njegovo so zaplenili, — in vse je propalo. —

Naši lovci so morali mnogo, mnogo delati, da so zopet priredili konak in druga poslopja za stanovanja! — Še celó kamnje so lomili in apno so žgali, da je bilo mogoče v vsa poslopja posaditi vojake!

Malo selo Buna — dve vrsti turških hiš, tiči na nizkem klanci nad Buno-reko. — Pri mostu stala je tik reke mala kočica — v kateri sta stanovala dva poročnika. Kot tretjega so tudi mene posaditi v ono edino sobo, pod katero so delali naši čevljarji. Evfemistično nazivali smo to poslopje gradom; a to je bila gola ironija, ker smo nas trojica v njej težko prostora našli za spavanje.

Nekoliko bolji je bil konak, ki nam je služil kot stanovanje za gospodo. Bil je tudi obednica, čitalnica itd. V drugih poslopih in v stari džamiji stale so tri satnije. Kjer so nekedaj pašine žene skozi gosto preprežena okna pogledovale na Buno, čulo se je zdaj dostikrat veseli govor možkih glasov, smeh in petje. In kjer je paša letnikoval, pa tudi rad zimoval, živel je zdaj naš podpolkovnik s svojo ženo. Pašina kuhinja služila je nam in drugim vojakom. Kleti in shrambe za zelenjad, meso itd. priredili so naši lovci kar naj bolje! —

Drugi, večji vrtnarstvu zgradili so vrtove pri stari džamiji in za konakom poleg reke.

Zadnji bil je za gospodo. Ob mirni reki, enaki bistremu jezeru, vrstile so se grede dišečih in v raznih bojah plamtečih cvetic, za njimi grede vsakojakih za kuhinjo potrebnih rastlin in blizo zida rasle so tikve in dinje. — Krasno je bilo ob večerih v tem vrtu. Drugi so se navadno sprehajali po potu proti Mostaru, kjer je vedno dosti ptujcev potovalo in naš vrt je bil, kadar so ga ljudje s čisto vodo iz reke poskropili, — čisto osamel. Iz soteske, kjer se Neretva združena z Buno, med pečinami vije proti Metkoviću, čuje se glasni žubor in šum brzečega valovja. Vse drugo je mirno. Po zračnih višinah se kričéča kerdela urnih legatov (Apiaster) preganjajo in razletujejo. Tu pa tam se čuje iz vrbovja in trstja glas kake povodne ptice, cvrčenje raznega mrčesja se razlega po dolinici. In na nebu se prikažejo zvezde, katerih odsev na površji večnim miglja. . . .

Po dnevi je bližni grič kaj zanimljiv zaradi mnogih legatov, ki tam stanujejo. Legat se meni vidi najlepša tica evropska. Redko priletujejo do naših krajev; ali na južni strani Novosiderskega jezera se kakor sem videl sam v prvej pomladi često nahajajo. — Ako jih množica sedi po steni, drug pri drugem, mislil bi, da raznobojne cvetice krasijo golo zemljo; ali ko se približamo, povzdigne se cela jata v višino, — glasno kričé — „gek, gek“ in „širrr, širrr“. Čelo jim belo, prednjo teme in očna črta zelenkasto-modra, lica so bel-

kasto-sinja, grlo kaj krasno rumeno — na prsih s črno polokrožno črto. Glava in hrbet — sta temnorjava do rjasta. Spodnje telo sinje, peroti in rep modro-zelena, gornja peresa zelena, spodnja rožasto-siva. Toliko krasen je, da se ga nagedati ne moreš. Ko so mi lovci prve žive donesli sedel sem dolgo časa pred kletko ter je gledal, dok me je temnordeče oko toliko očaralo, da sem — jim dal prostost. Začarano-otožno gledal sem za njimi, ko so poleteli skozi okno čez Buno tja v svoje domovje, kjer v podzemskih luknjah gnezdi. Ob zori in ob večerih gonijo se v jasni višini, kakor naše lastavice in si lové raznega letečega mrčesja, o poldne počivajo pred svojimi luknjami in pred nočjo polazijo vsi v svoje rove in votline. . . .

Tudi močarnice so dostikrat prihajale na Buno, kjer so več ropa našle, kakor v časih na spodnji Neretvi. Reka Buna je kaj bogata rib in rakov. Posebno pa živé v njej lepe postrve in tolste jegulje, ktere smo zasačevali v noči s svetilnico in osmémí.

Rečnica (voda) v Buni je jako hladna, da še poleti moči ni, je odmah od struge piti. Kopati se v njej že celó ni bilo mogoče, bila je kakor lednica. — Zato pa iz početka naši vrtovi niso napredovali, ker so rastline v tej vročini po mrzli vodi vsehale. Pozneje smo si priredili sode, v katerih je voda stala ves dan na solnci ter se nekoliko ogrela. —

leto doplačati 53 000 gld. — Druga slaba železnica je Konjiška. To je v življenje spravila nemška večina v okrajnem zastopu konjiškem, zato, ker imajo največ koristi od nje nemški trgovci v Konjicah in Oplotnicah. Ta železnica vrgla je tako malo, da bode dežela iz svojega zaklada doplačala 3800 gld., konjiški okraj pa bode moral plačati 4% obresti od celega gradbenega kapitala. Povišati se bojo morale doklade in ubogi slovenski kmet bo težko plačeval nekterim nemškim glavačem na ljubo. — Prav je, da se zidajo železnice, toda ne za baharijo, ampak za potrebo. Zakaj se ne dela železnica Celje-Rogatec, ki bi nekaj nesla? In zakaj nasprotujejo Celjani železnici Velenje-Kamnik, s katero bi se Savinjska železnica zelo oživela. Pa o teh razmerah upamo, da se bode kateri naših poslancev oglasil.

(Kolekovanje zadolžnic pri posojilnicah) C. kr. finančna direkcija v Lincu je odločila, da smejo one posojilnice, katere uživajo ugodnosti zakona z dne 1. junija 1889, rabiti enojen kolek tudi tedaj, če so na zadolžnicah poroki. Po tem takem je to res velika olajšava; kajti po tem zakonu rabijo se pri zadolžnicah koleki po 1. stopnici, kakor pri menicah. (Za posojila do 75 gld. 5 kr., do 150 gld. 10 kr., do 300 gld. 20 kr.) Kolikor je nam znano, uživa ugodnosti zakona z dne 1. junija 1889 le še malo posojilnic na Slovenskem, namreč posojilnice v Krškem, Žužemberku, Ložu in morda še kje. Nemške (Raiffeisen-ove) posojilnice se pa zelo poslužujejo ugodnosti omenjenega zakona.

(Izpred porotnega sodišča.) Porotne obravnave pred tuk. okrožnim sodiščem začele so se 22. januarja. — Prvi dan zagovarjali so se pred porotniki Dominik Paterneš, ofar iz Krajeka pri Slov. Gradcu zaradi uboja, Miha Weidinger, želarski sin iz Boggendorfa v Slov. Gor. zaradi poskušnega očetomora in Janez Stanger, čevljar iz Št. Lenarta v Slov. Goricah zavoljo težke telesne poškodbe. — Paterneš in Stanger bila sta obsojena po zatožbi ter sta dobila po 4 oziroma 3 leta težke ječe, poostrene s postom vsaki mesec. Miha Weidinger, ki je ustreljen dne 3. dec. 1893 z ostro nabasanega samokresa na lastnega očeta ter ga zadel in težko ranil na desni rami, dobil je zaradi težke telesne poškodbe 18 mesecev težke ječe, poostrene s postom in temnico, ker so porotniki zanikali, da bi bil imel obdolženec namen očeta ustreliti, ter pritrdili samo vprašanju na hud. težke telesne poškodbe. — Dne 23. januarja 1894 stal je pred porotniki 24letni Jernej Zadravec iz Gerlove. Imel je znanje z dvema deklinoma, katero je imelo pri obeh nasledke. Dal njima je nekega prahu in jih pregovarjal, naj ga po malem povživajo, odpravile si bodo s tem telesni sad. Ena omenjenih deklin še le 18letna Tereza Lončar iz Relatine na Ogorskem, verjela mu je res in povzila mesca septembra 1893 res nekaj prahu. Tri dni po tem bila je mrtva. Ker je bil prah,

ki ga je dal Zadravec deklinoma, mišnica in ker on tega svojim žrtvam ni povedal, zatožilo ga je državno pravdnštvo storjenega in poskušnega umora. Porotniki niso pritrdili vprašanju na umor, pač pa so spoznali Jerneja Zadravca krivega, da je poskusil odpraviti sad iz maternega telesa. Dobil je zaradi tega 11 mesecev ječe. — (Dalje prihodnjič.)

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. J. Stabuc, kaplan v Šmarji, gre za provizorja k sv. Urbanu pri Ptuj.

(Štajerski deželni zbor.) Slovenski poslanec g. Jerman je predlagal, da se izdá zakon o ribarstvu. Predlagalo se je, da se spremeni gasilni red za dimnike po deželi. — Nemški poslanec je predlagal, da bi se razdelitev živinske soli pospešila. Deželni davki bodo leta 1894 silno narasli, kajti deželna naklada se bode povišala od 33% na 40%. Ti nemški liberalci bodo spravili slovenskega in nemškega kmeta na beraško palico.

(Živinske soli) bode dobilo 18 občin brežkega in 8 občin kozjanskega okraja že meseca februarja iz Pirana; meseca marca ostalih 19 občin kozjanskega in 13 občin sevniškega okraja ter okraji: Ormož, Rogatec in Ptuj. Aprila meseca celjski okraj; drugi okraji večinoma še le pozneje.

(V Žalci) prevzel je trgovino gosp. Josipa Širca g. Adalbert Geiss. Novi trgovec služboval je dalj časa v Ljubljani in je na glasu dobrega trgovca. Mi mu želimo mnogo vspeha, ker je tudi zaveden narodnjak.

(Litušani pri Braslovčah) želé lastne šole, ker njih otroci — posebno o zimskem času — imajo predaleč hoditi v šolo. Braslovčanom seveda to ni všeč, a pravicoljubnost zadnjih bode gotovo vstregla želji Litušanov.

(Iz Braslovč.) „Bralno društvo“ je zborovalo 14. t. m. in so bili voljeni sledeči gg. v odbor: Predsednik, č. g. kaplan, Franc Pečnik; podpredsednik Franc Šporn, tajaik Zdravko Wasle, blagajnik Franc Korun; odborniki č. g. dekan Matija Stoklas, Ivan Prislán in Florijan Rak; pregledovalci računa, Vinko Rojnik, Ivan Pretnar in Martin Zajc. — Ne sme se zamolčati, da je pristopilo letos zopet lepo število novih udov in sicer večina s trga, kar je posnemanja vredno; kajti dosihmal so se ravno tržani najmanj zanimali za to prekoristno društvo.

(Iz Vitanja) piše nam prijatelj: Nemška šola bila bi pri nas v resnici potrebna, a ne za otroke, temveč za odraslene „nemške Vitanjčane“, da bi se ti take nemščine priučili, katera bi bila vsaj približno podobna nemškemu jeziku. Po trebuhu te ščiplje, ko slišiš to žaganje, ki naj bi bila nemščina. Bismarck pri vsem svojem navdušenju za Nemce, bi gotovo ne hotel verjeti

Vitanjčanom, da so Nemci, ker zavrnili bi jih, da tega jezika ne razume. — Težko je pač dopovedati takim ljudem, da jabolko ni krompir in krompir ne jabolko, da Vitanjčan ne more biti Nемеc, če tudi ima nemško šolo!

(Gornjegradski okrajni sodnik g. dr. Wagner) si prav močno prizadeva, da bi zopet vpejal staro nemškutarstvo uradovanje v tukajšnjem izključljivo slovenskemu okraju. Ako hoče g. sodnik zopet hoditi po starem že popolnoma izvoženem tiru nemškutarstva, bodi si mu, ali pazi naj, da mu na opolzlem potu ne spodrkne. G. sodnik si menda vedno misli, da je ljudstvo radi njega tukaj in ne on radi ljudstva, katero ga plačuje. Na razne urade pošilja čisto nemške odloke, katere bi naj dotičniki predstavljali in ljudstvu tolmačili. Tako postopanje je naravnost razžaljivo in brezobzirno, da ne rabimo še ostrejšega izraza. Od prebivalstva pač ni nihče obvezan, da bi zastoj predstavljal sodnijske odloke in dopise, kajti ima vsak drugega posla dovolj. Dvojno pa je mogoče, ali gospod sodnik res ne zna napisati najpriprostejšega odloka v slov. jeziku in potem sploh ni sposoben za uradnika v čisto slov. okraji, ali pa mu je slov. jezik tako ostuden in zoprni, da se ga pri uradovanju noče posluževati, potem pa mu svetujemo, da nas zapusti ter gre tja gori v „rajh“, kjer vlada le zveličavna nemščina! Toliko za danes!

(Iz Sevnice) nam dohaja sledeče vprašanje: Častiti gospodje, ki so za hrano, za revno šolsko mladino darove nabirali se vljudno vprašajo: Kedaj, da bodo otroci taisto hrano dobivali — mar še le poleti? Na mestu bi bilo, da se sedaj pozimi kaj ukrene z nabranimi denarji, ker je bilo pač v ta namen pobirano, da se uboga deca pozimi, v mrazu prehrani.

(Gledališče čitalnice v Brežicah.) V nedeljo 4. februarja 1894 je priredila čitalnica deseto predstavo diletantov „Visoki C“. Vesela igra v enem dejanju. Potem petje in prosta zabava.

(V Ljutomerski čitalnici) se je v nedeljo predstavljala igra: „Črni Peter“, v petek je bila tombola na korist šolske mladine, v saboto pa plesni venček.

(Bralno društvo v Ljutomeru) ima sledeči odbor: Rožman Jožef, posestnik v Starej vasi predsednik; dr. Lebar Jožef, zdravnik v Križevcih, podpredsednik; Herzog Anton, učitelj v Križevcih, tajnik; Karba Janko, učitelj v Križevcih, blagajnik; Lacko Anton, župnik v Križevcih, odbornik; Weixel Josip, kaplan v Križevcih, odbornik.

(„Gasilno društvo“ v Križevcih pri Ljutomeru) izvolilo je sledeče gospode v odbor: 1. Stibler Alojz, načelnikom; 2. Sterniša Jožef, namestnikom; 3. Vrbnjak Arni, voditeljem brizgalničarjev; 4. Horvat Ivan, namestnikom voditelja brizgalničarjev; 5. Štrakl Jožef, voditeljem plezalcev; 6. Bobnjar Ivan, namestnikom voditelja plezalcev; 7. Rožman Jožef, voditeljem varuhov;

Naše življenje bilo je precej dobro. Imeli smo skoro vsega dovolj. — Tudi truda. Samo strašanska vročina nam je mnogo zadajala, ker ponoči zbog vročine skori ni bilo mogoče spati. In vender je Buna še raj cele okolice in prav pogosto so gostje prihajali k nam iz Mostara, Domanovića, Blagaja, ker pri devetnajstem lovskem bataljonu bilo je dobrega jestiva in okusnega vina dovolj in zabave ni nikdar nedostajalo.

Največ zabave sem imel, kadar sem ogle doval bolnike, ki so prihajali od vseh krajev k našemu lečniku, ki se, kot trd Nемеc ni mogel dobro sporazumljevati z njimi. Prišli so včasih ljudje iz celega sela iz daleka sem, pripeljavši ali pritovorivši na oslih svoje bolne. Potrpežljivi so čakali pred konakom na lečnika, ki je vsako jutro pregledal stanje naših vojakov. Ondi ga ogovori najstarejši prišlecev in ga moli pomoči — kazaje na bolnike, — kar je oni gotovo bolje umel, kakor ves govor prosilca. A zdaj lečnik ni imel časa. Po „viziti“ pa, ko se je vrnil na dvor konakov, prišli so tujci na vrsto. Preiskaval jih je natanjko, izpraševal po tolmaču, tolažil jih je, podučeval, kako morajo ravnati z lekomi, kateri jim je dostikrat daroval in potem jih je z roko poslavljaj. Koliko komičnih prizorov! Ljudje so hoteli zdravnika plačati po svojem načinu. Vsaki,

ki je iskal pomoči, prinesel je, kar je vredno cenil in česar doma ni potreboval posebno —; neki dal je duhanovega listja, neki jajca, drugi kuretino, dinje, buče, smokve, kolače s sirom in smetano napolnjene in v žrvjavi pečene, krastače, kodele prediva, lesene žlice in vilice; iz drugih krajev prinašali so suho meso, žive rake, postrve, ovčji sir, race in divje kure; kos platna ali raševine, breskve, grozdje, zajce in jerebice: — vsega, vsakojakega so prinašali v plačo, kar koli ima nekoliko vrednosti. Zdravnik pa iz početka ni hotel ničesar prejeti. Rekel je z osornim glasom: „Hranite sami, saj nimate doma nič jesti“; ko pa je videl, da so ljudje osupnjeni in boječi — njim naroči povedati, da on ne prejme nikakove plače, kar pa oni celó niso mogli umeti. Konečno, ko mu vedno ponujajo darila, je prejme — za selske uboge in — za kuhinjo. Zdaj so si ljudje še le mislili, da jim zdravnik ni sovražen in toliko so ga čisali in mu zaupali, da so pozneje iz najdaljnih krajev prihajali in privajali svoje bolnike v Buno, k „velikemu lečniku“ (bil je tudi res velike rasti in dobra duša!).

Pri tem pa so se ljudje navadili, — svoje darila nositi h kuhinji — in tu se je marsikaj smešnega prigodilo. Le eno hočem povedati: — Nekega dne pride kmet z obvezanim licem — zobje so ga boleli — k naši kuhinji in pri-

nese dve kamenici, ktere položi pri ognjišči. Dva lovca sta kuhala in naš puškar bil je nadzornik. Kmet čaka in čaka — in ljudje ga tolažijo: — „skoro će doći lečnik!“ — Med tem se neka snov sprži, in eden kuharjev poleti k puškarju, da ga pokliče na pomoč. — Ta pa v naglici pozabi odložiti kladivo in svoje velike klešče ter prileti v enej roki kladivo, v drugej klešče, k ognjišču, kjer je stokal bolni kmet. Ali ko zapazi ta možička (puškar je bil kaj majhne postave) s tem strašnim orodjem, zavikne prestrašen: „Oj, za boga!“ — in zdirja čez dvor proti izhodu. Vse klicanje ni pomagalo nič, celó povspešilo je hitrost njegovih nog. Utekel je, kakor da ga je veter odnesel! Nismo ga več videli. Mislim, da ga tudi zobje več boleli niso! Gotovo je menil, da je naš puškar zdravnik, ki je prinesel orodje za izvajanje zobov sabó! —

Žalibog to „lepo“ življenje v Buni ni trajalo dolgo. Skoro so nas razskropili.

Ali v tem času imel sem priliko, izpoznavat okolico bunsko, in o tej prihodnjič. — Igo.

8. Domajjko Jakob, namestnikom voditelja varuhov; 9. Karba Janko, blagajnikom; 10. Toplak Matija, nadzornikom orodja; 11. Hauptman Ignac, zdravnikom.

(Okrajni zastop v Ormoži) je izvolil za načelnika zopet g. dr. J. Gršaka, za namestnika č. g. župnika A. Švingerja, za odbornike pa gg. M. Robiča, J. Meško-ta, M. Ivanuša in Fr. Hanseliča.

(Zoper hmeljevega škodljivca.) Da bi se zatl hrošč, ki dela hmelju toliko škode, posvetovalo se je o sredstvih savinjsko hmeljarsko društvo, kmetijska družba in deželni odbor; poljedelsko ministerstvo je pa poslalo izvedenca v Savinjsko dolino. Zdaj bode o tem razgovor še v deželnem zboru, ki utegne skleniti postavo, kako bi se ta škodljivec zatl.

(Šolskih otrok) ne sme nihče rabiti za gonjače na lovu. Tak pameten ukaz je izdal c. kr. okrajni glavar v Ptuj.

(Odvetnikov) je na Štajerskem 157. Na spodnjem Štajerskem so tako razdeljeni: Celje jih ima 11, Maribor 10, Ptuj 5, Slov. Bistrica 3, Sv. Lenart 2, Ormož 2, Konjice 2, Kozje 1, Sevnica 1, Ljutomer 1, Brežice 1, G. Radgona 1, Šmarje 1, Slov. Gradec 1. Več narodnih trgov in mest je še brez slovenskega odvetnika. Pozor! gg. odvetniški kandidatje, ki ste Slovenci!

(Ali naj prosijo slovenski učitelji na nemške šole?) To vprašanje je postalo akutno (potrebno, dejansko), od kar so začele šolske oblasti na slovenski zemlji nemške šole snovati. Na to vprašanje odgovarjamo odločno z „da“; kajti teh nemških šol bode, kakor se kaže vedno več, in postale bodo sčasoma tudi večrazredne. Če bode na njih vedno več otrok, bodo ti gotovo le slovenski otroci; seveda, vsaj se Nemci k nam priseljujejo. Slovenske otroke naj pa le slovenski učitelji uče. Ti imajo dosta boljše vspehe; s pomočjo slovenščine jih prej nemško nauče in slovenščine, se pri tem čisto ne odvadijo. Pa vsaj je že nemška šola dosta velika krivica; če bi še nemški učitelji, ki bodo sicer plačani od slovenskega kmeta, na slovensko zemljo prihajali, bil bi to vendar prehud poper za Slovence. Ker bodo plače na nemških šolah precej visoke, naj torej le prosijo slovenski učitelji za ta mesta.

(„Moje in tvoje“ nemških nacionalcev.) Da niso nemški nacionalci niti za trohico Slovanom pravičnejši od nemških liberalcev, to je že sploh znano. Nemški nacionalci imajo precej zaslonbe v Gradcu, kjer so ustanovili celo posebno glasilo „Gr. Tagblatt“. Ali v obče ta list nima nič posebnih načel in posnema v narodnem obziru in sploh le dunajske židovske liste ali celo svojo tekmovalko „Tagespošto“, od katere se v nikakošnem obziru ne razločuje. Če o Slovenceh govori, ne pove družega, kakor ona obrekovalka. Zadnjič je nam Slovenem, ko se je z „Tagesp.“ vred spotikal nad pisavo vrlega koroškega „Mira“, očital, da ne znamo razločevati kaj je „naše“ in „vaše“. Seveda, ker mi Slovenci branimo svoje pravice, ker se branimo vedno večjih in večjih krivic, zato pa nam to predbacivate. Vsaj vas poznamo, vas liberalce, nemške nacionalce, „šilvereinovce“, „Südmarkovce!“

Druge slovenske novice.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslalo sl. uredništvo „Slovenskega Naroda“ kot XIII. zbirko kronin darov 445 k. 6 v. in kot XIV. zbirko 269 k. 80 v., vsega skup je „Sl. Narod“ nabral za našo družbo od 17. maja do 31. decembra l. 1893 5433 k. 40 v. — Slovenje-Bistriška podružnica je poslala za l. 1893 udnine 265 gld. — Litijske Slovenke so postale pokroviteljice z zneskom 100 gld., zastopala jih je gospa Josipina Koblar. Znamenito in bodrilno pa je za vse domorodce, kako so nabrale najdljive litijske domoljubkinje stotak za našo družbo. Pri vsaki priložnosti, žalostni ali veseli so se je spominjale, tako pri igri, v družbi in v domačem kraju, pri posojevanju časnikov so zahtevale neznatne svotice v družbino korist, domorodci potujoč i mudeč se v trgu so položili svoj dar, dečki in deklice so nabrali pri rodoljubih male prispevke, in kar je še manjkalo, dobile so kot prostovoljen prispevek ob kaki veselici ali ob kaki posebni pri-

liki. Tako so nabrale oprostita novoletnim voščilom 21 gld. 90 kr. in sicer so se odkupili: pn. gg. I. Sadar, I. Roglič, J. Lenček, I. Oblak, Lebinger in Bergmann, Treo, Jenko, T. Koprivec, I. Klinar, Beneš, Orehek; Zupančič, dr. Pavlič, K. Preželj, M. Damjan, Litijanka, Kornelija Orehek, I. Koblar, I. Holeček, M. Koblar, dr. H. Štepančič, I. Schott, I. Gregorčič, L. Svetec, A. Peček, Turn, I. Geiger, A. Černe, rodbina Jenko, Hutter, Mahorčič, Vončina, Fr. Slanec, I. Damjan, M. Koneschegg, M. Jeretin, K., T. Svetec, Dovžan, Golob, M. Sadar, I. Mang, A. Oblak, Mici Klobčavar, A. Korbar, R. in K. Verbajš, Milivoja Vončina, Št. Mnaga, J. Volk, A. Štefančič, T. Javornik, Haslinger, V. Lenček, Katinka Hribar, Josipina Koprivnikar, M. Elsner, Čebulj, Premk, H. Bevk, A. S., S., I. Borštinar, Lj. Roblek, R. Černe, Anuška Lušin in Minka Vrančič iz Ljubljane. V Šmartnem pri Litiji so se odkupile novoletnim voščilom p. n. gg. Marija Zoré, Tomo Knaflič, Josipina Bartel, Kristina in Minka Demšar, Mimi Porenta, Pavla Rus in Roza Rabavs. Nabrani znesek 4 gld. 60 kr. in dohodek veselice, ki je bila v Litiji v korist naše družbi 2. jan. 1894 se je prihranil za prihodnji stotak, ki ga pošljejo družbi Litijsko-Šmartinske rodoljubkinje. In tedaj bodo one že v peto pokroviteljice. S to zahvalo pravljamo zajedno pomoto, ki se je vrinila, da so namreč Litijske-Šmartinske-Slovenke postale v peto pokroviteljice. Preje zaznamovani stotak so nabrale samo litijske Slovenke, ki so tako postale v prvo družbine pokroviteljice. Vrinjene pomote imenujejo časniki vse sploh „njlube“; mi pa pravimo tej pomoti „ljuba“ zato, ker upamo, da bodo vrle Litijanke, ki so te dni vložile prvo pokroviteljino, doposlale jih še več, v bodrilo drugotnim Slovenkam. — V Št. Petru na Krasu so za odkupilo novoletnim voščilom darovali: p. n. gg. Modic in Križaj po 4 krome, Ivan Zupan, kurat v Št. Petru, P. Bohinjec, kurat v Prnji, F. Groznik, vikar v Zagorji, I. Pavlič, obitelj, Al. Domicelj, Ivan Špiljar, Andrej Lavrenčičeva, I. Studenji, D. Sajovic, Vrčček, Zazlanski, Keržišnik, Jertič, Rustija, Anšin, Ribarič, Štegel, Klun, Sever, A. Kovač, A. Albert, Ig. Vidic, M. Kalan, Fr. Gross, Katinka Čopič, Poldi Koller po 2 kroni, Fink 80 v., Ig. Orel, M. Penko po 60 v., Marija Šabec, Opavsky po 40 v. in Neimevan 20 v. To odkupnino v znesku 42 kron je nabral in vodstvu doposlal g. A. Lavrenčič, tajnik pivske podružnice. — Gosp. Janko Rahné, notar v Ilirski Bistrici je daroval mesto venca na grob prijatelju Juriju Kraigherju 10 gld. „Ljubljanski Sokol“ novoletnega darila 10 gld. — Pri godovanju g. župana Ant. Hrovatina v Vipavi so darovali naši družbi gg. Knific 3 k. dr. Toplak in A. Hrovatin po 2 kroni, A. Skala, E. Pegan in M. Hrovatin po 1 krono, vkup 10 kron, ki jih je poslal g. nadučitelj Skala. — Trebanjski Slovenci v Rovinji, praznujoč god sv. Evfemije zložili so 7 kron in domorodna družba v Klečah nad Ljubljano je darovala po g. prof. Vismarji 3 krome. — Rojaki! nedavno je družba izplačala za stavbišče svoji novi šoli pri Velikovcu na Koroškem 1250 gld. Nadejamo se, da te goldinarje družbi kmalu vrnete v kroninskih darovih!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(V deželnem zboru Kranjskem) so stavili poslanci Hribar in tovariši predlog, naj dež. zbor pozove vlado izposlovati na pristojnem mestu dodatek k dotični ministerski naredbi v tem zmislu, da bode prodajalcem specerijskega, kolonijalnega blaga in delikates v vsem obsegu vojvodine Kranjske zapovedano zapirati prodajalnice ob nedeljah opoldne. Utemeljuje svoj predlog, je naglašal poslanec Hribar njega važnost z narodno-gospodarskega, verskega in človekoljubnega stališča. — Kranjski deželni zbor se je posvetoval o podpori, ki bi se dala za železnico v Belokrajini, o kmetijski šoli na Grmu, o podpori za vinorejo itd. V tem zboru se v obče kaže, da se narodnih vprašanj ogiblje ali da jih reši tako, da se Nemcem vstreže, ali da se jim vsaj ne zameri.

(Za pospeh vinoreje na Kranjskem) je dovolil deželni zbor 6000 gld. za tekoče leto, namreč za brezobrestna posojila vinogradnikom, za trtnico v Ljubljani in vinarskega popotnega učitelja.

(Maskarada „Ljub. Sokola“) bode dne 6.

svečana t. l. Začetek ob 7. uri zvečer. — Maskarada obeta biti sijajna po pripravah, katere je društvo podvzelo.

(Na Bledu) bode zidalo kop. društvo letovišče, v kateri namen bode kranjska hranilnica posodila 35.000 gld., ker bode poroštvo prevzela dežela. Da le ne bi slovenska dežela porok bila za kako nemškutarsko društvo? — V deželnem zboru posvetovali so se tudi, če bi se občina Jezero ne ločila od drugih občin blejskih. Posebno podpiral je ta predlog g. baron Žvegel (Schwegel), nam je umevno zakaj! — Upamo pa, da narodni deželni poslanci ne bodo privolili na nobeden način to ločenje, ker bi s tem dali nasprotniku v roke, biser kranjske dežele, da bi ga potujčil narodu v sramoto. Če se jemlje v poštev še materijalna stran, ki gotovo ni na kvar občini, bode pač lahko vsakemu poslancu izreči svojo mneje.

(Za pospeševanje čevljarskega obrta v Kropi) na Gorenjskem namerava kranjski deželni odbor nekaj podpore dovoliti, kakor je to sklenil deželni zbor.

(Krško dobi župnijo.) Do zdaj je to mesto z nekaterimi bližnjimi vasmi spadalo pod leskovsko faro. Ker je pa za ustanovitev samostalne fare v Krškem gospa Hočevarjeva dala 20000 gld. in so se tudi dohodki za enega kaplana zagotovili, dovolilo je ministerstvo ustanovitev te župnije.

(V Kostanjevici) se je ustanovna veselica čitalnice v nedeljo kaj dobro obnesla. Bila je obilno obiskana in pevke so posebno dobro pele.

(Cerkveni dobrotnik.) Preč. gosp. doktor Jurij Strbenc, dekan v Leskovci pri Krškem, je naročil za svojo rojstno župnijo Stari trg pri Črnomlju nove zvonove v vrednosti 4000 gld.

(Krkopoljci se vračajo zopet domu.) Star pregovor pravi: „Kdor med Krko in Savo ne more živeti, temu ni pomagati“. Veliko krških poljancev — piše se nam iz ondotnih krajev — vendar ni poznalo te prislovice. Podali so se v Ameriko. Toda bili so tam komaj 2 leti ali še ne, nekateri komaj pol do eno leto — pa so se klaverno vrnili. Doma pripovedujejo zdaj kako so v Ameriki stradali. Res ne govore: „Povsodi dobro, doma najboljšo“, a vendar se doma tako hudo ne počutijo, kakor onkraj velike luže“.

(Okrajna posojilnica v Krškem) je izkazala lani 481 gld. 28 gld. čistega dobička, ki ga je pridejala v združni zaklad, kateri znaša 2026 gld. 63 kr. Občni zbor ima v nedeljo, 4. marca ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju z običajnim dnevnim redom.

(Naš rojak.) g. Čuček, prej profesor v Kopru, imenovan je profesorjem na državni gimnaziji v Dalmaciji.

(Zima prijetno pretrgana.) Čeravno ljudje po celem svetu močno za hripo bolehalo, vendar se nad letošnjo zimo ne moremo pritoževati. Nekaj mraza je bilo le v novembru, ko smo imeli tudi sneg, in prava zima je bila le 14 dni v prvi polovici januarja, ko je 2—3 krat toplomer kazal 16°—18° C. mraza. A zdaj je bilo zopet 14 dni in več v zraku vedno nekaj topline, zjutraj, zvečer in ponoči; čez dan je pa solnce sijalo pri mehkem južnem vetru, ki je sneg čisto odpravil. Zadnje dni smo imeli malo hladneje, a lepo vreme.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico) zbórovala je dne 28. januarja t. l. pri sv. Lenartu pri sedmih studencih. Zborovanje bilo je prav dobro obiskano, kar je dokaz, da ljudstvo od dne do dne bolj uvideva blage namene te družbe. Posebno je ljudstvu dopadla dra. Jos. Vošnjaka igra: „Svoji k svojim!“ Gospod pisatelj, ki ume tako dobro pogoditi čute in narav prostega ljudstva, bi si stekel mnogo zahvale ljudstva, ko bi spisal še kako enako igro, ker posebno koroški Slovenci so jako vneti za take ljudske igrokaze ter vedno in vedno povprašujejo po njih. — Navdušeno je bila pozdravljena g. L. Lendovšekova, ki je s svojim krasnim solopetjem, kar očarala navzoče. Ljudstvo je ni nehlo zahvaljevati in ponavljati je morala vsako točko. — Navzoč pri zborovanju je bil tudi c. kr. komisar dr. Klebl iz Beljaka. — Govorniki navduševali so ljudstvo s primernimi govori, kateri ne ostanejo, kakor je videti, brez vspeha. — Glavno družbo zastopal je g. Dragotin Hribar iz Celja. — Tudi gmotni vspeh je bil dober v prid družbi.

(Umrl) je v Krku na nemškem Koroškem preč. g. dr. Val. Nemeč, dekan in kanonik, bivši profesor bogoslovja, velik domoljub in pisatelj slovenski. Ranjki je bil rojen v Šmarjeti na Štajerskem in dosegel starost 58 let.

(Nova koroška posojilnica) se je vstanovila v Klečah pri Beljaku. Prvi uradni dan bode 11. februarja t. l. Zanimanje za posojilnico je veliko in upati je prav dobrega vspeha.

(V koroškem deželni zboru) sta se slovenski poslanec Einspieler in pa knezošof dr. Kahn potegnili za to, da se oskrbovanje deželne bolnišnice izroči usmiljenim sestram.

(Posojilnica v Cerknem) na Goriškem je lani še le 7 mesecev delovala, pa je imela v tem kratkem času 103.116 gl. prometa in napravila kljub velikim ustanovnim stroškom 101 gl. čistega dobička. Dober in lep začetek, ki dela čast mlademu zavodu, kateri je nam blagovoljno že poslal svoj dobro sestavljeni račun v pregled.

(Mesto tržaško ravna po mačehovsko z okolico.) Mestni zbor dovoljuje tisočake laški „Legi“. Kake koristi imajo okoličani od „Lege“ — in vendar je pri teh tisočakah tudi okoličanski denar? Koliko koristi ima zgornja okolica od plina (gasa) — in vendar mora tudi okolica plačevati za plin? Koliko koristi ima okolica od laških šol v mestu in po okolici, in vendar mora tudi ona odrajavati za nje? Koliko koristi ima okolica od javnih skladišč in vendar mora tudi ona šteti denarje za nje? Koliko koristi in dobrot ima okolica od mestnih redarjev in vendar jih mora plačevati tudi ona? In tako je slovenska okolica v sto in sto slučajih prikrajšana. — Novi trgovinski minister grof Wurmbrand je bil nedavno v Trstu, da se je prepričal o ondotnih kupčijskih razmerah.

(Istrski deželi zbor) je sklenil enoglasno prošnjo na vlado, da bi se zbrisal dolg zemljiške odveze v znesku 300.000 gl., ki je za Istro strašansko breme.

(V Gorici) je umrl vodja ondotnega slovenskega oddelka kmetijske šole, g. Fr. Žepič.

Druge avstrijske novice.

(Na Dunaji) je 110 nenemških društev, katerim je vsem dovoljeno imeti pravila in občevalni jezik v svojem jeziku. Le novemu slovenskemu društvu „Danica“ so se zabranila slovenska pravila. Tako kratenje narodne in državljanske pravice ni na čast prestolnemu in svetovnemu mestu dunajskemu.

(Zlata ni.) Ves zlati avstrijski denar so menda Francozi pokupili. Nekdo je hotel v Gradci kupiti za 100 gl. novih zlatih kron, pa po vseh menjalnicah skupaj ga ni mogel toliko iztakniti. Gledé uravnave denarja smo prišli torej iz dežja pod kap.

(V dolnje-avstrijskem deželni zboru) pravijo nasprotniki liberalcem take resnice, da se ti kar oddahniti ne morejo.

(Sodnijska razprava proti tako imenovani „Omladini“) v Pragi ni spravila nič posebnega na dan. Mladina je bila sicer zapletena kolikor toliko v nevarne političke otročarije, a zreli češki politiki s tem niso bili v zvezi.

(Deželni zbor dalmatinski) hoče vlada baje razpustiti, najbrže radi adrese za spojenje Dalmacije s Hrvatsko. Nam neprijazni listi trde, da je vladi namen, doseči novo srbsko-italijansko večino. Med hrvatskimi poslanci v Dalmaciji je res velika nevolja.

(Češki in moravski deželni zbor) sta se mej drugim posvetovala, kako pomoči malim obrtnikom. V tej točki so bili Slovani in Nemci edini. Češki poslanci na Moravskem so zahtevali ustanovitev češkega vseučilišča v Brnu. A ne bodo tako srečni, kakor je bila pest Nemcev v Bukovini.

(Češka Matica šolska), ki ima isti smoter, kakor naša „družba sv. Cirila in Metoda“, je osnovala že 100 šol; vzdržuje jih zdaj 78, med temi celó 1 gimnazij (v Opavi). To so domoljubi Čehi; posnemajmo jih, Slovenci!

(Zagreb dobi novo gledališče,) ki se bode začelo že letos zidati in bode do konca l. 1895. gotovo že dokončano.

Ogled po širnem svetu.

(Nemški cesar in Bismark) sta se zopet sprijaznila. Ko je Bismark ozdravel, poslal mu je Viljem II. v znamenje prijateljstva steklenico vina, na kar je prišel Bismark cesarja v Berlin obiskat, pa se kmalu zopet domov povrnil.

(V Srbiji) vre. Imamo zopet nove ministre, katerim pa obubožani narod ne zaupa. Bati se je vstaje.

(Prebivalstvo v Rusiji) se je v dveh letih za 5 milijonov pomnožilo in šteje zdaj 124 milijonov.

(V Parizu) so začeli že zdaj priprave delati za veliko svetovno razstavo, katero nameravajo l. 1900. prirediti. Francozom se v denarnih zadevah ne godi tako trdo, kakor Italijanom in Nemcem. — V Peterburgu bodo imeli l. 1903. svetovno razstavo v spomin 200letnice zidanja ruske prestolnice.

(Ruski car) je bil nevarno bolan.

(V Italiji) težko mir vzdržujejo med nezadovoljnim ljudstvom.

(Na Kitajskem) so bili hudi potresi.

(V Njujork) in naprej v Ameriko se je v poslednjih osmih dneh izselilo iz Evrope le 1700 ljudi; lani ob tem času v tisti dobi pa 17000. Zakaj tak razloček? V Ameriki je na tisoče in tisoče, da celó na milijone delavcev brez službe in zasluzka.

(V Chicagi) so minuli zlati časi; naši ljudje semkaj poročajo, da so mnogi izseljenci še vedno brez dela; nekateri še za živež težko zaslužijo.

(V Braziliji) se ustajniki vpešno zoper vlado bojujejo.

Dopisi.

Iz Slatine. Dne 28. jan. t. l. Državni poslanec, č. g. dr. Lav. Gregorec, je na občnem zboru našega katol. političnega društva zagovarjal svoj izstop iz Hohenwartovega kluba tako jasno in nepobitno, da smo njemu izrekli jednoglasno svojo zahvalo in popolno zaupanje. Dokazal nam je, da za poslanca, voljenega na geslo: „Vse za vero, dom, cesarja“ ni mesta v Hohenwartovem klubu, ni prostora v taboru koalicije in očitnih freimaurerjev pa slovanožrcev.

Glavne misli zanimivega in jako poučnega govora bile so naslednje: „Grof Hohenwart je pokopal načrt volilne reforme Taaffejeve na največjo škodo katol. cerkvi, slovanskim narodom, pa kmetiskim ljudem. Kajti če bi obveljala Taaffejeva reforma, poraženi bili bi nemški liberalci popolnem; po izjavi Chlumeckija bi od 110 poslanskih sedežev jedva rešili 33.“

Bržčas je resnično, kar je profesor Maasser izpovedal; namreč, da je grof Hohenwart najpoprej se pogodil s Plenerjem tako, da bode Hohenwart ministerski predsednik in dva konservativna poslanca vsprejeta v novo ministerstvo. Toda grof Taaffe mu je nogo podstavil, avdijenca pri cesarju trajala je samo 3 minute, grof Hohenwart je popolnem pogorel. Plener je nepričakovano sijajno zmagal. Novo ministerstvo blizu ni tako belo in nedolžno, kakor si jo nekteri Hohenwartovci slikajo. Ministra grof Wurmbrand in Baquechem sta 7. decembra l. 1893. izdala odredbo, po kateri sta za nedelje 24. in 31. decembra celi dan do 7. ure zvečer dovolila „hlapčevska dela“. Kde je tedaj bil „strogo katoliški“ ministerski predsednik knez Windischgraez? Poljska ministra sta sedaj tista, ki sta največ zakrivila, da knez Liechtensteinov predlog za krščansko šolo ni došel do prvega čitanja v državni zbornici. To vendar jasno kaže, da so nemški liberalci gospodje v novem ministerstvu, vsi drugi pa le še zavoljo lepšega, brez veljave in upliva. Slavni člen XIX. osnovnih državnih pravic naj obvelja Slovencem le toliko, kolikor v to nemčurji in nemškutarji privolijo! Kako morejo slovenski narodni poslanci pri takšnih razmerah še zmiraj za Hohenwartom stopickati, to je govorniku nerazumljivo.

Njemu je že nove vlade 23. listopada l. l. razglašeni program dosta bil, zapustiti Hohewartov klub. Kajti vladini program molči popolnem o enakopravnosti narodov, zahteva od svojih pristašev, da jednako molčijo o vseh „važnejših političnih vprašanjih“, očitno nemškemu „Besitzstandu“ na ljubo in korist. Obečana nova volilna

reforma pa more le takšna biti, ki bode liberalnej stranki in njenim kapitalističnim težnjam ugajala na škodo Slovanom, na kvar kmetom in sploh pridelovalnim slojevim prebivalstva. Na to kaže že prvi govor finančnega ministra Plenerja, katerega se Judje veselijo bolj, kakor da bi se jim bil Jeruzalem odprl. Plener je pristaš in zagovornik zlate vrednote ter obečal uvesti plačevanje v zlatu, najpogubnejšo reč za Avstrijo. Zlat denar je drag denar, a ta ugaja le kapitalistom, upnikom, uradnikom itd., škoduje pa dolžnikom, producentom, ker morajo ti za dragi denar več pridelka oddajati. Zato so kapitalisti zadovoljni bili s srebrom, dokler je bilo drago in imelo „ažijo“. Ker je pa srebro prejšnjo ceno zgubilo, zahtevajo zlato. Minister Steinbach je to dobro vedel in se branil plačevanja v zlatu. Kupil je sicer 112 milijonov goldinarjev zlata, a plačevanja v zlatu ni hotel uvesti. No in tega se hoče sedaj lotiti minister Plener. Posledice za davkoplačilce in za producente bodo pa zelo gotove silne redogledne. Ako se nevarna reč ne ustavi pravočasno, je gospodarski polom neizogiben, kakor v Italiji, ker je Avstrija preveč zadolžena. Zlate obresti za državne dolgove morajo nas uničiti. Že sedaj imamo davkoplačilci zavoljo zlate vrednosti 17 milijonov več za obresti vplačevati. Če uvedejo plačevanje v zlatu, bode vlada tudi vplačevanje davkov morala zahtevati v zlatu, kakor n. pr. južna železnica vse v zlatu računa. Ker pa ima zlato že sedaj okoli 7% ažija, pomeni plačevanje v zlatu nahipno povišanje vseh davkov za 7%. Ker pa drag denar pritiska na ceno pridelkom, je očividno, da se kmetiskim ljudem ne bode dobro godilo, ako obvelja zlata vrednota, kakor jo kapitalistični liberalizem zahteva!

Govornik je tudi omenil, da Hohenwartovci neopravičeno vso krivdo nakladajo Mladočehom, ki so razbili „železni obroč“ v državnem zboru. Kajti veliko zakrivil je tudi grof Hohenwart, ki ni maral ministru Gautschu zapreti državne peknice ali „budgeta“, kedar je začel česke gimnazije zatirati in Staročehi ob zaupanje pri narodu spravljati.

Sploh narobe-Mojzes, grof Hohenwart, nas je spravil v „egiptovsko suženstvo“ nazaj. Nastopila je nova liberalna doba. Zoper njo treba je na vso moč boriti se, a ne podpirati, sicer bi sokrivci bili vse nesreče in slabih nasledkov, ki iz nje morajo prihajati. Zvestoba geslu: „Vse za vero, dom, cesarja“, prisilila je hrvatske in slovenske poslance zapustiti Hohenwarta in kreniti posebno pot.

Iz Braslovč. „Pevsko društvo“ imelo je dne 7. prosinca popoldne ob 5. uri svoj II. občni zbor, v gostilni g. F. Brišnika. Zbralo se je dokaj gostov domačih in tujih. Zborovanje pričelo se je s prisrčnim pozdravom predsednika in potem sledilo je vpisovanje novih udov, kojih je pristopilo trinajst. Društvo šteje danes 66 udov in sicer 36 izvršujočih, 30 podpornih in eden ustanovnik. Za tem sledila je volitev novega odbora za društveno leto 1894. Pč. g. M. Stoklas predlagali so naj se voli prejšni odbor. Predlog je bil sprejet in prejšni odbor enoglasno izvoljen in sicer za predsednika F. Šporn, podpredsednika g. J. Pauer, denarničar č. g. F. Pečnik, tajnik in kapelnik g. Vinko Rojnik; odbornika J. Sternad in F. Rojnik. Vsi odborniki so volitev sprejeli in ob enem obljubili vedno delovati za blagor društva. Po tem se je vršila vesela igra „Mutec“, ki se je skončala s pohvalo in ploskanjem gledalcev. Za tem nastopili so pevci, mešani in moški zbor, ki so nas tudi s svojimi lepimi narodnimi popevkami močno razveseljevali.

Če pomislimo, kako je še pred par leti bilo, kako je pa zdaj, kakor z noči postane dan in z mrzle neugodne zime lepa spomlad, tako se je v Braslovčah spremenilo petje. Da res, dragi pevci! mnogo vas je, ki od daleč prihajate v zmrzlih, slabih in temnih nočeh, pa pomislite, da vaš trud ni zastonj, kajti bo se vam stoterokrat poplačal, čeravno ne v denarjih, pa v hvaležnih srcih. Le tako nam je moč še več veselih ur doživeti, ter tešiti drug drugemu britkosti življenja.

Sv. Lovrenc ob kor. železnici. Tukajšne Slovence je zopet zadela nenadomestljiva izguba. Pred nedavnim je namreč tukaj umrl g. Jožef Kasal, bivši veleposestnik in lastnik steklarne.

Pokojnik je bil po rodu in mišljenji Čeh in je prišel semkaj pred kakimi 20 leti. Svojemu rodu ostal je ves čas zvest, ne zmenivši se za klevtanje tukajšnih „velikonemcev“, ki ga ravno radi tega niso posebno marali, dasi so se v raznih zadregah kaj radi obračali do njegovega človekoljubnega srca. Slovenci so ga kot svojega sorojaka, kot pospešitelja in podpiratelja vseh svojih prizadevanj visoko spoštovali. Ko se je snovalo in vstanovljalo tukajšno bralno društvo in ko se je proti njegovi ustanovitvi zaklelo vse tukajšno nemčurstvo, češ, da ga hoče in mora ugonobiti, takrat je stal pokojnik med prvimi boritelji in dasi je moral mnogokaj prestati, se je vendar tudi končne zmage prav iz srca veselil, veselil toliko bolj, ko so se nasprotniki vsi osramočeni drug za drugim umaknili iz svojega maloslavnega torišča. S pokojnikom pa izgubijo tudi ubožci svojega velikega in dolgoletnega dobrotnika. Pač marsikateri je našel v njegovi dobroti hiši željene podpore. Pokojnik je bil tudi, da-si tukaj najpremožnejši mož, vendar prav živi izgled skromnosti in ponižnosti, nikdar ga nisi slišal, da bi se bil s svojim imetjem, kakor to drugi tako radi storé, ponašal, pač pa je kaj rad v svoji gostoljubni hiši zbral društvo, katero mu je ugaljalo, ter se je potem v njegovi sredini prav po domače zabavjal in kratkočasil. Britko žaluje na njegovem grobu mladina, kateri je bil pokojnik prav odkritosrčen prijatelj in velik dobrotnik. Kadarkoli so se prirejale veselice mladini in šoli na korist, vselej je bil on med prvimi dobrotniki. Ta njegova dobrotelnost in pa zanimanje za šol. mladino, bilo je uzrok, da ga je okrajni šol. svet mariborski imenoval šol. ogledam pri Dev. Mariji v puščavi. Kot tak je kaj rad zahajal v šolo pogledat, kako in kaj se mladina uči, kako v vsem dobrem napreduje. Njegovemu izgledu sledilo je pa tudi več drugih in tako se je ravno po njem zanimanje za šolo po župniji tembolj vzbujalo. Prišel pa ni nikdar s praznimi rokami, temveč vselej je prinesel seboj nekaj daril zlasti za tiste učence, ki so že stali na pragu, da prej ko slej stopijo v življenje. Le tem je vselej spregovoril še nekaj spodbudljivih besed, ter jih je potem primerno obdaroval. Tako je pokojnik na vse strani delil dobrote malim in velikim. Koliko pa je dobrega storil na tihem, to pa ve le Bog. Mi pa si vzemimo pokojnika, ki je bil mož poštenjak, značaj, velik rodoljub in pospeševatelj vsake dobre stvari, za izgled ter ga za vse čase ohranimo v hvaležnem spominu! Udovljenej go spej pa ob enem na tem mestu izrekamo svoje odkritosrčno sožalje!

Iz Ptuj. Vnovič vzhaja zvezda na jasnem obzorji mile nam slovenske domovine. Ona zvezda, koja bodrila je pred 10. leti, rekli bi, skoraj takrat tu še osamela, ona vstala je vnovič z večjo radostjo, da praznuje svojo veličastno 10letnico. In ta zvezda je naše „Slovensko pevsko društvo“ v Ptuj. Zato ozira se na vas, častite pevke in častiti pevci, s prošnjo pripomoči, da pokažemo, kaj zamore slovenska pesem.

Odbor „Sloven. pev. društva“ v Ptuj sklenil je v svoji zadnji seji sledeče: 1. Desetletnica se bode letos vršila dne 5. avgusta v Ptuj. 2. Pele se bodo sledeče pesmi: Mešani zbori: Dr. Gust. Ipavic: „Pod prozorom“ za kor in čveterospev; Volarič: „Slovenskim mladenkam“ za ženski zbor s spremljevanjem orkestra, Foerster: „Venec Vodnikovih pesnij“ s spremljevanjem orkestra. Moški zbori: Dav. Jenko: „Na moru;“ Foerster: „Samo;“ Nedved: „Vojaci na poti.“

Note novih pesnij se že tiskajo ter se bodo kmalu razpošiljale. Če bi se pa utegnilo pripetiti, da bi kje glasov, znanih zgoraj navedenih pesnij pomanjkovalo, prosimo p. n. g. poverjenike, naj se v tem oziru nemudoma obrnejo na odbor „Sloven. pev. društva“ v Ptuj, da se zamorejo pesni vežbati prej ko mogoče, posebno sedaj po zimskih večerah.

Najbolj častno pa bode, kakor za pevce tako za društvo, če se nam posreči, da se 10letnica izborna obnese.

Vsa slavna društva uljudno opozarjamo na 10letnico „Slovenskega pevškega društva“ v Ptuj.

Iz Gradca. „Prešernova slavnost“ je minila; da minila, toda ne nam iz spomina in, upam, nikomur, kdor se je je vdeležil, vsaj se je pa tudi obnesla bolj kakor bi pričakovali, in še

zdaj nam polnijo domišljijo one čarobne podobe, ki smo jih zrlili dne 26. januarja v „Aninih dvoranah“. Ob osmi uri zvečer jele so se napolnjevati prostorne dvorane z najodličnejšim občinstvom, in bili so zavzeti vsi prostori, ko zadoni po njih geslo akad. društva „Triglav“; krepki, odločni glasovi vrlih Hrvatov in Triglavanov obrnili so bliskoma vse sijajno poslušalstvo tje, kjer so se izvrševale posamne točke koncerta, na oder. S pozornostjo, ktera je takoj zavlada med občinstvom, sledilo je vse izbornim besedam društvenega predsednika g. Krušiča, ktere je govoril slavljenu Prešernu v spomin in v pozdrav vsemu občinstvu. Kolikor občinstva ni umelo gorko čutiljenih besed g. predsednika in ni moglo spoznati v Prešernu slovanskega duha, nevesče naše slovenščine, razkrivalo si je bistro slovanstvo iz sledečih točk, ki so se menjale s tamburanjem in petjem: rahločutnost slovanska je dila iz njih; z isto spretnostjo je vodil g. cand. med. Podlesnik tamburaše kakor pevce g. stud. iuris Šavnik; za obili trud, ki sta ga imela oba gg. akademika, da sta dosegla tak vspeh, dobila sta vsaj nekoliko zadoščenja v burnem odobranju, ki je sledilo pevkim in tamburaškim točkam. Če se je „Triglav“ do sih dob smel ponašati z dičnim pevcem, g. Belo Stuhec, kojega polnoglasni bariton smo občudovali tudi tokrat, pokazalo se je tudi pri tej slavnosti, da ima tudi izvrstne virtuoze; g. stud. iuris Drahsler vlada na goslih z uprav mojestersko spretnostjo, in g. Šavnik je spremljal svojega tovariša na klavirju tako izvrstno, da ni manjkalo fino-muzikalnega užitka.

Ko so oddoneli zadnji glasovi tamburic, jelo se je plesati; 12 dičnih parov otvorilo je s polonezo ples, ki je trajal do ranega jutra.

„Triglav“ si je s tem zopet pridobil ugleda med graškim občinstvom; kajti „Prešernova slavnost“ stopa polagoma med prve elegantne pustne zabave in prihaja v dober glas pri najsijajnejem tukajšnjem občinstvu, postaja vabljliva najvišjim krogom, v kolikor jih ne moti brezmejno sovraštvo do Slovanstva. Saj se pa tudi Triglavani potegujejo, da nastopajo vseskozi elegantno, dobro vedé, da nasprotniki pripisujejo našemu narodu, kar opazujejo na njih!

Književnost.

(„Vesna“.) Upravni odbor „Vesne“ nam naznanja, da je stari upravni odbor z novim letom odstopil, ter se je zato osnoval nov upravni odbor, ki bo nadaljeval z izdajanjem listovim pričetno delo. „Vesna“ bo stala odločno na vseslovanškem stališču; gojila bo poleg leposlovja posebno znanstvo na vseh poljih, zlasti pa se bo ozirala na modroslovje, naravoslovje, slavistiko in tehniška vprašanja. „Vestnik“ bo prinašal poročila iz vseh slovanskih akademiških krogov, skrbno zasledoval gibanje in stremljenje slovanskega dijaštva sploh in sôsebno se oziral na pojave, želje in potrebe slovanskih velikošolcev. Pod zaglavjem „Umetnost in slovstvo“ prinašala bo „Vesna“ poročila o najvažnejših novostih slovanskih, kakor tudi drugih kulturnih pojavov. Tem potom bo skušala „Vesna“ postati zanesljiv kažipot vsem slovanskim slušateljem velikih šol ter bodočim akademikom, ob enem podajala tudi nedijaškim krogom verno sliko dijaških razmer. „Vesna“ bo izhajala vsakega 15. v mesci v povečani obliki na 24 strāneh (poldruga pola) vsled česar se je naročnina povišala za neznatno svoto 50 novcev t. j. na 2 gl. Radi tehniških preosnov tičočih se nove glave in črk, izide prva številka še-le 15. svečana, druga 28. svečana, vse druge številke redno. — Uredništvo in upravnništvo „Vesne“ je na Dunaji (VIII. Lange Gasse 48. I. Stock), kamor naj se pošiljajo spisi in naročnina.

(Vinarska, sadjarska in poljedeljska šola) na Grmu pri Novem mestu je izdala za preteklo šolsko leto pregledno sestavljeno letno poročilo, iz katerega posnamemo, kako lepo, koristno in praktično je ta šola urejena in kako od leta do leta v vsakem obziru napreduje.

(Gabrščekove „Slovanske knjižnice“) sta izišla 8. in 9. snopič. 8. snopič obsega povest: „Mali Zlatko“ in božično pripovedko: „Pogum-

nim Bog pomaga“. 9. snopič ima povest: „Žalostna svatba“ in pa iz češkega poslovenjeno „Kako sem izpovedoval Turke“ († Fr. Gestrin).

Listnica uredništva.

G. O. v K. Knjižica: „Slovensko domoznanstvo“ bi se zopet natisnila, ako bi nam obljubili, da nam poleg naročenih 100 iztisov pridobite še kacic 200 odjemnikov. — G. F. Š. pri sv. J. ob T. Knjižica: „Učitelj Dobrašin“ je čisto pošla.

Zahvala.

Večletna dobrotnika, velespoštovani gosp. Franc Gerec, trgovec in veleposestnik v Pišecah in njegova blagorodna gospa podarila sta tudi letos revnim šolarjem (dečkom in deklicam) obleke, katera se je v šoli med učence razdelila, ter se za ta blagi dar v imenu šolarjev prav srčno zahvaljuje

šolsko vodstvo v Pišecah.

Mladi trgovec

krepke in snažne postave, c. kr. poštar in gostilničar na jako dobrem prostoru v Slov. goricah išče tem potom radi premelega znanja primerne mu pridne soproge.

Fotografija in razmere premoženja — tretji ne bode poznatelj ne lista ne fotografije, katera se gotovo vrne, — naj se blagovolijo poslati pod naslovom „Poštenost in tajnost“ poste restante Maribor. (14) 1

Na prodaj

je hiša, v kateri je gostilna; ima 4 sobe in vsa gospodarska poslopja. V hiši je tudi trafika. K posestvu spada 24 johov zemljišča in vinograd. Leži le eno uro od Celja blizu velike ceste petrovške. — Več pove upravnništvo „Domovine“. (15) 1

Za vsako faro in krajno občino išče se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot **zaupni mož** z dobrim postranskim zaslužkom. Pismene ponudbe naj se pošiljajo pod „201191“. Gradec, na pošti ležeče (loco). (16) 10—1

Ribštvo se oddaja v Savinji od pritoka Volske pa do Malih Braslovč v najem na eno ali pa tudi na več let.

Amerikanske trte 2- in 3-letne ukorenjene, najboljše sorte (Rip. sou) kakor tudi

hmelavk več tisoč, zimске seči, stari kave rasti in od 6 metrov dolgosti želi prodati Alojzij Goričar, veleposestnik v Mozirji. (17) 3-1

Službe išče

v konceptu izurjen jurist in stenograf z enim državnim izpitom, ki je že v večih odvetniških pisarnah služboval, pri kakem odvetniku ali notarju, v zadnjem slučaju na deželi. — Ponudbe naj se pošiljajo pod „M. G.“ na upravnništvo „Domovine“. (18) 1

Išče se pridna in skušena

prodajalka

v trgovino z raznim blagom v Savinjski dolini blizu Celja. Vstop 1. marca. — Kje? Pove upravnništvo „Domovine“. (19) 1

Pekovskega učenca,

ne pod 14 let starega, čvrstega in zdravega telesa, kateri bi, če treba, tudi obleko dobival, vsprejme **takoj** pod navadnimi pogoji (11) 1

J. Rathofer, pekovski mojster v Slov. Bistrici.

Na prodaj je hiša z lepim vrtom in nekaj zemljišča. Hiša je zidana, ima pet sob, staro gostilno in kramarijo ter leži v zelo ugodnem kraju za kupčijo. Več se izve pri upravništvu „Domovine“. (11) 3—1

Skropilnice

proti strupeni rosi, najboljšega izdelka, po ceni od 2—10 goldinarjev, priporoča **Edvard Müller**, klepar v Sevnici. (10) 3—1

Prava

španska vina direktno od tam, dobiti so pri

Anton P. Kolene v Celji

Ljubljanska cesta, 4. 5—3 (154)